

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej i uchylającego decyzję nr 1364/2006/WE

COM(2011) 658 final – 2011/0300 (COD)

(2012/C 143/25)

Sprawozdawca: **Egbert BIERMANN**

Parlament Europejski, w dniu 15 listopada 2011 r., oraz Rada Unii Europejskiej, w dniu 29 listopada 2011 r., postanowiły, zgodnie z art. 172 i 304 TFUE, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej i uchylającego decyzję nr 1364/2006/WE

COM(2011) 658 final – 2011/0300 (COD).

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 3 lutego 2012 r.

Na 478. sesji plenarnej w dniach 22–23 lutego 2012 r. (posiedzenie z 22 lutego) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 131 do 1 – 2 osoby wstrzymały się od głosu – przyjął następującą opinię:

Poniższa opinia jest częścią pakietu pięciu opinii sporządzonych przez EKES w sprawie **instrumentu „Łącząc Europę”** oraz wytycznych wydanych przez Komisję Europejską w październiku 2011 r. W skład pakietu wchodzi opinia **TEN/468** w sprawie **instrumentu „Łącząc Europę”** (sprawozdawca: Raymond HENCKS), **TEN/469** w sprawie wytycznych dla transeuropejskich **sieci telekomunikacyjnych** (sprawozdawca: Antonio LONGO), **TEN/470** w sprawie wytycznych w sprawie transeuropejskiej infrastruktury **energetycznej** (sprawozdawca: Egbert BIERMANN), **TEN/471** w sprawie wytycznych dotyczących **transeuropejskiej sieci transportowej** (sprawozdawca: Stefan BACK), **TEN/472** w sprawie inicjatywy w zakresie **obligacji** projektowych (sprawozdawca: Armin DUTTINE).

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES popiera działania mające na celu modernizację i kompleksową rozbudowę europejskiej infrastruktury energetycznej. Aby zapewnić UE pewne i stabilne zaopatrzenie w energię, konieczne jest nie tylko zdywersyfikowanie źródeł energii, źródeł dostaw i dróg tranzytu, lecz także stworzenie wydajnej, niezawodnej i zapewniającej bezpieczeństwo dostaw europejskiej infrastruktury energetycznej.

1.2 Kryzys finansowy pokazał, że zwłaszcza stabilne struktury przemysłu, ale także stabilne struktury MŚP, są czynnikami, które odpowiadają za tworzenie wartości dodanej i które przyspieszają proces wychodzenia z kryzysu. Obu tym sektorom niezbędna jest niezawodna infrastruktura energetyczna zapewniająca bezpieczeństwo dostaw.

1.3 W przyszłości energia musi być przesyłana na duże odległości częściej i w większych ilościach, niż jest to możliwe obecnie. W tym celu należy sformułować i wcielić w życie określone warunki, tak jak sprecyzowano to we wniosku Komisji Europejskiej.

1.4 Należy zbudować niezawodną sieć przesyłu prądu stałego wysokiego napięcia obejmującą całą UE. Obecnie stosowane połączenia liniowe są zawodne.

1.5 Aby uniknąć ograniczeń przesyłowych, konieczne jest utworzenie transgranicznych połączeń międzysystemowych w UE. Zarządzanie ograniczeniami przesyłowymi przyczyni się do zapewniania stabilności dostaw.

1.6 Dopiero dzięki utworzeniu transeuropejskiej infrastruktury energetycznej wszystkie państwa członkowskie UE będą mogły czerpać korzyści ze swojej lokalizacji przy wykorzystywaniu krajowych źródeł energii. Dotyczy to zarówno korzystania z hydroenergii, energii wiatrowej, jak i instalacji do pozyskiwania energii słonecznej w Europie Południowej. W ten sposób można także zoptymalizować wykorzystanie kopalnych źródeł energii, takich jak ropa, gaz czy węgiel.

1.7 Tylko dzięki rozbudowanej infrastrukturze energetycznej możliwe będzie przejście na dostarczanie energii w sposób zrównoważony, niezawodny i przy niskiej emisji CO₂.

1.8 EKES popiera ustanowienie instrumentu „Łącząc Europę”. Jak dotąd dane na temat koniecznego wolumenu inwestycji są jedynie szacunkowe. Wdrożenie instrumentu wymaga jednak określenia rzeczywistego zapotrzebowania na inwestycje oraz lepszych warunków ramowych i środków na innowacje w ramach rozbudowy europejskiej infrastruktury energetycznej. Działania te nie mogą jednak negatywnie wpłynąć na proces równie niezbędnej rozbudowy sieci dystrybucyjnych w państwach członkowskich i regionach. We wszystkich tych obszarach konieczne jest stosowanie opłat sieciowych, aby wspierać prywatne inwestycje. Ponadto aby stworzyć zachęty dla inwestorów prywatnych, konieczne jest wprowadzenie skutecznych programów gwarancyjnych i programów wsparcia.

1.9 Kryteria przydzielania projektów mają szczególne znaczenie. Należy je określać w sposób przejrzysty dla operatorów sieci, gospodarek wytwarzających i odbierających energię, jak również dla obywateli. EKES z zadowoleniem przyjmuje sformułowaną we wniosku strukturę udziału obywateli i regionów. Dlatego też EKES popiera kryteria dotyczące przydzielania projektów sformułowane w załączniku do wniosku dotyczącego rozporządzenia.

1.10 Rozbudowa europejskich połączeń pomiędzy sieciami jest konieczna nie tylko do tego, aby zoptymalizować obciążenia, lecz także do tego, aby wykorzystać potencjał w zakresie efektywności energetycznej. Aby rozbudowa sieci nie spowolniła europejskiego wzrostu, konieczne jest znaczne przyspieszenie procedury wydawania pozwoleń. Także i w tym przypadku propozycje zawarte we wniosku dotyczącym rozporządzenia są godne uwagi. Wzywa się państwa członkowskie do tego, aby podjęły konieczne działania w celu dostosowania ustawodawstwa.

1.11 Zdaniem EKES-u do sprostania wyzwaniom związanym z rozbudową sieci konieczne są większa otwartość i pogłębienie dialogu między wszystkimi zainteresowanymi stronami.

1.12 Niezbędne są dalsze wysiłki w zakresie badań, aby za pomocą inteligentnych sieci, możliwości składowania i inteligentnych koszyków energetycznych wyrównać wahania przepływu energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych. Do wdrożenia konieczna jest pewność prawa w całej UE.

1.13 Należy zwrócić szczególną uwagę na kwestię stabilności europejskiej sieci energetycznej w kontekście zmieniających się warunków w związku z wprowadzaniem do sieci w coraz większych ilościach niestabilną energią ze źródeł odnawialnych. Napięcie i częstotliwość muszą być stałe.

1.14 Utworzenie transeuropejskiej infrastruktury energetycznej wymaga wysokiego poziomu społecznego przyzwolenia. Możliwości zaproponowane we wniosku dotyczącym rozporządzenia stanowią istotny krok w tym kierunku. Należy je w razie potrzeby zwiększyć w poszczególnych państwach członkowskich UE.

1.15 Zarówno podczas budowy, jak i podczas eksploatacji transnarodowych sieci energetycznych pracownikom będą stawiane szczególnie wysokie wymagania. Koniecznym elementem procesu wdrożenia jest zapewnienie odpowiednich możliwości kształcenia w zakresie tej działalności, a także możliwości doskonalenia zawodowego. Niezbędne jest doskonalenie zawodowe wysoko wykwalifikowanych pracowników, takich jak przedstawiciele kadry kierowniczej czy inżynierowie, które powinny obejmować innowacje, badania, zapobieganie ryzyku w kontekście przesyłu energii między różnymi państwami, a także stale zmieniające się ustawodawstwo krajowe. Przy udzielaniu zamówień należy zwracać uwagę na zgodność z normami społecznymi.

1.16 EKES z zadowoleniem przyjmuje to, że pozostano przy koncepcji rozbudowanej sieci gazowej. Bezpieczeństwo dostaw należy zwiększyć poprzez podłączenie różnych regionów wydobywających gaz.

1.17 Badania nad technologiami wychwytywania i składowania CO₂, wspierane przez UE, przeciągają się. Należy jednak już dziś planować sieć, która łączyłaby miejsca prowadzenia badań z potencjalnymi składowiskami lub która mogłaby służyć do składowania. Osiągnięcie tego celu do 2020 r. jest jednak z dzisiejszej perspektywy raczej wątpliwe. Dlatego też EKES zachęca do dalszego badania i testowania użyteczności tej technologii w ramach procesu towarzyszącego (patrz też CESE 1203/2008 – Geologiczne składowanie dwutlenku węgla – sprawozdawca: Gerd Wolf) ⁽¹⁾.

2. Wprowadzenie

2.1 Kształtowanie przyszłości Europy w zakresie energii jest dużym wyzwaniem dla europejskiej polityki i społeczeństwa europejskiego. Aby osiągnąć ten cel, konieczne są konsekwentne, zorientowane na osiągnięcie celu i realistyczne działania, określone m.in. na podstawie studiów wykonalności. W takich działaniach, realizowanych transgranicznie przez państwa członkowskie, należy uwzględnić wspólną koncepcję europejską.

2.2 W ramach wspólnych europejskich działań należy się kierować trzema celami UE w zakresie polityki energetycznej: bezpieczeństwem dostaw, konkurencyjnością i równoważonością. Wiąże się to również ze społeczną odpowiedzialnością za to, aby każdy obywatel UE miał dostęp do energii w przystępnej cenie.

2.3 W dniu 17 listopada 2010 r. Komisja opublikowała komunikat w sprawie priorytetów w odniesieniu do infrastruktury energetycznej na 2020 r. i w dalszej perspektywie. W komunikacie tym wzywa się do przyjęcia nowej polityki w zakresie infrastruktury energetycznej w Europie. Zgodnie z tym komunikatem rozwój sieci powinien w przyszłości być koordynowany w sposób transeuropejski. Oznacza to jednocześnie przegląd i dalszą zmianę obecnie obowiązujących strategii i koncepcji dotyczących transeuropejskiej sieci energetycznej.

2.4 Wreszcie w dniu 19 października 2011 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej i uchylającego decyzję nr 1364/2006/WE. Celem jest stworzenie wewnętrznego rynku infrastruktury energetycznej. Rozporządzenie ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. Transeuropejska infrastruktura energetyczna jest tym samym częścią unijnej strategii w zakresie energii na 2020 r. Elementami tej strategii są: integracja wszystkich państw członkowskich w ramach jednej europejskiej sieci, promowanie pozyskiwania energii w zrównoważony sposób, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

2.5 Infrastruktura energetyczna będzie miała w przyszłości o wiele większe znaczenie: Komisja Europejska ds. Bezpieczeństwa Dostaw Energii niemieckiego rządu federalnego określiła infrastrukturę energetyczną jako „serce gospodarki nowoczesnych technologii” ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 27 z 3.2.2009, s. 75.

⁽²⁾ Sprawozdanie „Deutschlands Energiewende – Ein Gemeinschaftswerk für die Zukunft” („Niemiecki przełom energetyczny – wspólnotowe działanie na rzecz przyszłości”), opublikowany przez komisję Europejską ds. Bezpieczeństwa Dostaw Energii, Berlin, 30 maja 2011 r., s. 37.

2.5.1 W przypadku przesyłu energii elektrycznej obejmuje to rozbudowę sieci przesyłu prądu stałego wysokiego napięcia (autostrady elektroenergetyczne) obejmującej całą UE, w tym połączeń międzysystemowych, opracowanie i dalsze rozwijanie instalacji składowania energii elektrycznej, rozbudowę inteligentnych i zdecentralizowanych systemów dystrybucji energii („smart grids”) i zarządzanie inteligentnym wykorzystaniem energii elektrycznej.

2.5.2 Gaz ziemny także w przyszłości odgrywał będzie kluczową rolę w europejskim koszyku energetycznym jako alternatywa dla innych metod wytwarzania energii elektrycznej i zapewnienie podstawowych dostaw energii. Należy przyspieszyć budowę gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia i zwiększanie pojemności magazynowej. Z uwagi na to, że z dzisiejszego punktu widzenia koszty magazynowania są dość wysokie, należy rozważyć, czy nie można przynajmniej częściowo zastąpić magazynowania gazu ziemnego inną metodą pozyskiwania energii.

2.5.3 W perspektywie średnioterminowej ropa naftowa nadal będzie odgrywać główną rolę, zwłaszcza w ruchu drogowym. Dlatego też należy rozbudowywać i optymalizować struktury przesyłowe, uwzględniając bezpieczeństwo dostaw w szerokim zakresie.

2.5.4 W tym kontekście pojawia się problem budowy infrastruktury transportu CO₂. Obecnie dyskutuje się na temat zalet i wad tej technologii. Konieczne są w tym przypadku dodatkowe badania, rozwój technologii i zwiększenie poparcia dla tej metody, w związku z czym należy się liczyć z opóźnionym wdrożeniem.

2.6 Krajowe źródła energii państw członkowskich należy włączyć do europejskiej infrastruktury energetycznej. Dzięki temu np. nowoczesne elektrownie olejowe i węglowe mogłyby przyczynić się do zapewnienia podstawowych dostaw energii i służyć do wyrównywania wahań w produkcji energii elektrycznej.

3. Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady

3.1 Podstawą merytoryczną zaproponowanego wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej jest zobowiązanie państw członkowskich do wkładu w środki na rzecz transeuropejskiej infrastruktury z jednoczesnym utworzeniem efektywnej struktury przesyłu. Przy stale zwiększającym się popycie na energię utworzenie transeuropejskiej sieci energetycznej jest nieodzowne. Dotyczy to wszystkich sektorów energetyki.

3.2 We wniosku zaproponowano 12 priorytetowych projektów i obszarów infrastruktury energetycznej. Wszystkie państwa członkowskie zostały odpowiednio włączone w poszczególne projekty. Chodzi przy tym o:

— 4 korytarze dla energii elektrycznej; m.in. budowę północnomorskiej sieci przesyłowej morskiej energii wiatrowej i budowę sieci północ-południe;

— 4 korytarze gazowe; m.in. rozbudowę europejskiej sieci gazowej w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw;

— 1 korytarz dla ropy naftowej; w tym przypadku również chodzi przede wszystkim o bezpieczeństwo dostaw;

— 3 priorytetowe obszary tematyczne, w tym stosowanie inteligentnych sieci, budowę autostrad elektroenergetycznych i transgranicznych sieci CO₂.

3.3 W odniesieniu do wspomnianych czterech obszarów infrastruktury Komisja przewiduje 15 kategorii (m.in. autostrady elektroenergetyczne, instalacje składowania energii elektrycznej, gazociągi przesyłowe, rurociągi wykorzystywane do transportu ropy naftowej i rurociągi do transportu CO₂). Jest to niezbędny warunek tego, aby wszystkie zainteresowane strony jednakowo rozumiały i akceptowały określone pojęcia.

3.4 Dotyczy to również ustanowionych we wniosku Komisji wiążących reguł dotyczących współpracy grup zajmujących się wdrażaniem regionalnym. Zasady te obowiązują wszystkie grupy regionalne i mają zoptymalizować ich współpracę. Do tych grup zostaną włączone wszystkie właściwe kierunki zainteresowań. Ponieważ projekty te znacząco oddziałują na obszary podlegające jurysdykcji państw członkowskich oraz obszary transgraniczne, wprowadzenie takich zasad i reguł jest nieodzowne.

3.5 Z uwagi na to, że w państwach członkowskich obowiązują nie tylko różne ceny energii elektrycznej, lecz także różne opłaty sieciowe, zostanie sformułowana metodyka analizy kosztów i korzyści, w ramach której będzie można opracowywać i porównywać scenariusze dla poszczególnych sektorów energetyki, np. dotyczące popytu, cen i zdolności wytwórczej.

3.6 Ponadto sformułowano wytyczne dotyczące przejrzystości i udziału społeczeństwa. Zwrócono w tej kwestii uwagę na to, że w przypadku różnych regulacji w poszczególnych państwach członkowskich konieczne jest stworzenie jednolitej procedury. Zaproponowano stworzenie podręcznika procedur. Celem jest osiągnięcie jak największego udziału społeczeństwa. Zaproponowane wiążące regulacje mają obowiązywać w całej UE. Zapewniają one dostosowanie procesów (patrz załącznik II do wniosku).

3.7 Umożliwia to jednocześnie wdrożenie projektów pilotażowych w zakresie udziału społeczeństwa w celu rozwinięcia europejskiej kultury uczestnictwa.

3.8 Udział samorządów lokalnych i regionalnych, podmiotów gospodarki i społeczeństwa zyskuje tu zupełnie nowe znaczenie. Nie chodzi tu jedynie o udział społeczeństwa jednego państwa, ale o udział społeczeństwa wszystkich zainteresowanych państw członkowskich. W ten sposób dochodzi do

swego rodzaju transnarodowego udziału, co może i powinno doprowadzić do stworzenia europejskiej kultury uczestnictwa. Komitet Regionów (KR) wyraźnie podkreślił ten aspekt w swojej opinii „Priorytety w odniesieniu do infrastruktury energetycznej na 2020 r. i w dalszej perspektywie”⁽³⁾ (patrz m.in. punkt 3 i 4).

3.9 Podstawę prawną wdrożenia ewentualnego rozporządzenia stanowi w szczególności art. 171 ust. 1 TFUE, który jest jednoznacznie sformułowany, a obowiązującą procedurą jest procedura współdecyzji zgodnie z art. 172. Ważne jest, iż państwa członkowskie zachowują wyłączne kompetencje w zakresie koszyka źródeł energii. W tym kontekście kompetencje UE w zakresie transeuropejskich sieci są pomocne i powinny być dalej rozszerzane.

3.10 Szacuje się, że ramy finansowe przeznaczone na rozbudowę europejskiej infrastruktury energetycznej do 2020 r. wyniosą około 210 mld euro⁽⁴⁾. Spodziewany wkład inwestorów prywatnych stanowić ma do 50%. Aby osiągnąć taki wkład, w Komisji trwają obecnie rozmowy i prace na temat instrumentów finansowania. Ich oceną zajmuje się grupa analityczna TEN ds. inicjatywy w zakresie obligacji projektowych na projekty infrastrukturalne w ramach strategii „Europa 2020”⁽⁵⁾.

3.11 Zaproponowane rozporządzenie ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. Związane z tym założenia dotyczące finansowania są częścią planowanych wspólnych ram finansowych UE na lata 2014–2020.

4. Uwagi EKES-u

4.1 Dostawa energii za pomocą nowoczesnej infrastruktury energetycznej jest głównym warunkiem rozwoju społeczeństwa europejskiego. W tym kontekście EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji. Jest to ważny krok w realizacji celów polityki energetycznej na 2020 r.

4.2 Zaproponowane rozwiązanie jest kompromisem między przejrzystością rynku, konieczną regulacją i swobodą rynku. Jest to pozytywny aspekt. Obecnie na rynkach energii państw członkowskich obowiązują różne regulacje. Może to prowadzić do konfliktów interesów. Dlatego też należy dążyć do ujednolicenia krajowych rynków energii z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeb krajowych.

4.3 Zwłaszcza w przypadku zaproponowanych wytycznych dotyczących wspólnych wskaźników i zasad, które mają być wiążące dla wszystkich, pojawia się możliwość wspólnego ukie-runkowanego działania. W ten sposób z góry minimalizuje się spory dotyczące definicji.

4.4 Założony cel budowy supersieci energetycznej aż do utworzenia zdecentralizowanej inteligentnej sieci wiąże się również z innymi pozytywnymi skutkami:

⁽³⁾ Dz.U. C 259 z 2.9.2011, s. 48–53.

⁽⁴⁾ Na systemy do przesyłu energii elektrycznej wysokiego napięcia, składowanie i aplikacje dla inteligentnych sieci przewiduje się we wniosku Komisji 140 mld euro, na gazociągi przesyłowe wysokiego ciśnienia – 70 mld euro i 2,5 mld euro na infrastrukturę transportu dwutlenku węgla.

⁽⁵⁾ Zob. opinia EKES-u na temat inicjatywy w zakresie obligacji projektowych na projekty infrastrukturalne w ramach strategii „Europa 2020” (Zob. str. 3 niniejszego Dziennika Urzędowego).

— utworzeniem nowych miejsc pracy o wyższej jakości, zwłaszcza w regionach najbardziej oddalonych;

— wzmocnieniem pozycji europejskiego sektora przemysłu i usług w stosunku do światowej konkurencji dzięki bezpieczeństwu dostaw energii; dotyczy to zwłaszcza MŚP;

— modernizacją i rozbudową europejskiej infrastruktury energetycznej, co przyczyni się do zwiększenia efektywności energetycznej;

— szansą na zmniejszenie istniejących ograniczeń przesyłowych dzięki utworzeniu transnarodowej infrastruktury i jednoczesnej rozbudowie sieci krajowych;

— możliwością ustabilizowania lub nawet obniżenia cen dzięki osiągnięciu celu w zakresie większej konkurencji na rynkach energii; po części wiąże się z tym niestety konieczność większej regulacji, która może negatywnie wpłynąć na ceny; w ramach procesu politycznego należy rozważyć, które z tych rozwiązań jest właściwsze.

4.5 Dzięki planowanemu zaangażowaniu samorządów lokalnych i regionalnych zwiększa się przyzwolenie na proponowane innowacje infrastrukturalne. Aspekt ten został szczególnie podkreślony w opinii KR-u.

4.6 Regulacje dotyczące sieci należy dostosować na nowo. Należy znaleźć sposób na to, aby zmienić nastawienie operatorów na zyski na podejście wybiegające w przyszłość. Techniczna wykonalność jest przy tym jedną z głównych kwestii, do innych zaś należy gospodarna i zrównoważona realizacja z uwzględnieniem kwestii społecznych.

4.7 Ważnym elementem nowoczesnej infrastruktury energetycznej są zapasy energii. Dotychczas dotyczyło to przede wszystkim ropy naftowej i gazu ziemnego. Obecne rozumienie zapasów energii zostanie w tym przypadku rozszerzone o zapasy energii elektrycznej. Ogólnie rzecz biorąc, pojawia się pytanie, czy chodzi przy tym o projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, czy o projekty krajowe. W tej kwestii nie istniały dotychczas żadne unijne regulacje, a ponadto występują w tej sprawie poważne wątpliwości natury prawnej. Dlatego wzywa się Komisję, aby poszerzyła zakres wniosku, tak aby zapewnić pewność prawa w odniesieniu do magazynowania energii. Poza dotychczasowymi promowanymi metodami magazynowania energii we wniosku należy uwzględnić wszystkie technicznie możliwe rozwiązania, takie jak akumulatory, technologia parowa, wodór czy metan. Wskazane byłoby przy tym jednoczesne wspieranie realizacji projektów badawczych.

4.8 Należy wziąć pod uwagę opinie krajowych rad społeczno-gospodarczych w państwach członkowskich, w których one funkcjonują, oraz włączyć te podmioty w proces planowania i wdrażania w charakterze organów doradczych.

4.9 Krajowe regulacje dotyczące uczestnictwa i współdecydowania pracowników zostaną włączone do regionalnych projektów dotyczących infrastruktury energetycznej. Jest to istotny warunek społecznego kształtowania istniejących i przyszłych miejsc pracy związanych z europejskimi projektami infrastrukturalnymi.

4.10 Pracownicy uczestniczący w ambitnych projektach infrastrukturalnych muszą być odpowiednio wykwalifikowani i mieć możliwość doskonalenia zawodowego, aby zapewnić bezproblemową ich realizację.

4.11 Obywatele UE muszą być dokładnie informowani o planowanych projektach infrastrukturalnych. Bez powszechnej zgody społeczeństwa wdrożenie projektów jest niemożliwe.

4.12 Koszty budowy infrastruktury są wliczane w opłaty za energię ponoszone przez użytkowników końcowych. W praktyce są one przenoszone na konsumentów. Istnieje niebezpieczeństwo, że obywatele nie będą mogli korzystać z energii elektrycznej. We wniosku nie uwzględniono tego w wystarczający sposób. Koncepcje mające na celu wyeliminowanie ubóstwa energetycznego w Europie należy rozwijać na różnych płaszczynach. Inną decydującą kwestią jest przy tym to, w jakim stopniu uda się zwiększyć konkurencję na rynku energii, która ograniczy wzrost cen.

4.13 Koszty infrastruktury zostaną również zoptymalizowane dzięki temu, że odpowiedni rodzaj energii będzie produ-

kowany w odpowiednim miejscu. Energia wiatrowa powinna być wytwarzana w wietrznych regionach, a słoneczna – w słonecznych. Doprowadzi to do zoptymalizowania nie tylko wytwarzania energii, lecz także jej przesyłu.

4.14 Przemysł oraz MŚP są nadal istotnymi czynnikami odpowiedzialnymi za tworzenie wartości dodanej w Europie. Także i w tym przypadku ważnym warunkiem są stabilne dostawy energii w konkurencyjnych cenach na światowym rynku.

4.15 Kwestią otwartą pozostaje planowana budowa infrastruktury do transportu CO₂. Obecnie dyskutuje się na temat zalet i wad tej technologii. Zważywszy że w perspektywie średnioterminowej kopalne źródła energii, takie jak ropa naftowa, gaz i węgiel dalej będą istotnym składnikiem koszyka energetycznego w Europie, konieczne jest przedsięwzięcie różnorodnych środków w celu przyspieszenia prac nad tą technologią i w celu budowy odpowiedniej infrastruktury, aby można było osiągnąć długofalowe cele UE w zakresie klimatu. Niestety nie ma obecnie w tym zakresie prawie żadnych projektów pilotażowych. Nie ma pewności, czy uda się to osiągnąć do 2020 r. czy dopiero w późniejszym okresie.

4.16 W tym kontekście EKES popiera wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie infrastruktury energetycznej i opowiada się za jego szybkim wdrożeniem po uwzględnieniu uwag przedstawionych przez Komitet.

Bruksela, 22 lutego 2012 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON